

KOLLEKTIVET

KLASS 7-9 OCH
ANDRA STADIETS
UTBILDNINGAR

illustrationskonst för alla

Pedagoghandledning

Introduktion

Bilder berättar. Det visuella språket är både personligt och universellt. Bilderböcker är berättelser och konstverk. Berättare är både de som skriver berättelser och de som ritar berättelser.

Det här materialet är inspirerat av de tio illustratörer som medverkar i utställningen *Kollektivet* – av hur de skapar, hur de ser på (sitt) skapande, hur de testar sig fram, hur de genom sina bilder berättar och hur de tar sitt ritande på största allvar.

Materialet består av fyra uppgifter. Använd materialet som sådant eller kombinera det med övrigt lektionsinnehåll. Materialet har en fri struktur och är inte lektionsanpassat i fråga om tid. Uppgifternas längd är sinsemellan väldigt olika. Se uppskattad tidsåtgång per uppgift nedan.

Utställningen Kollektivet

Utställningen *Kollektivet* visar konst av tio finländska samtida bokillustratörer. Den är en lekfull utställning, som tar konsten seriöst. Den erbjuder en möjlighet att stiga in i konsten och dess teman och blir därmed någonting utöver den visuella upplevelsen.

För er som ska besöka utställningen rekommenderar vi en första bekantskap med den genom att titta på [den här korta videon](#) tillsammans (QR-kod till höger).

I *Kollektivet* medverkar följande illustratörer, bekanta er gärna med deras bilderböcker:

Linda Bondestam, Sanna Pelliccioni, Jenni Erkintalo, Erika Kallasmaa, Jenny Lucander, Laura Merz, Lena Frölander-Ulf, Maria Sanna, Maija Hurme och Edith Hammar.

Som en del av utställningen finns även kortdokumentärer med illustratörerna. I dokumentärerna ser vi deras tekniker och arbetssätt, vi hör dem berätta om vad de drivs och inspireras av, samt mycket därtill som hör till deras yrkesval. Dokumentärerna är ca 15 min långa och hittas [här](#) (QR-kod till höger).

Presentationsvideo
från utställningen

Kortdokumentärer

Rita med hjälp av modeller

Längd: 45 min

- Förberedelser**
- ✓ Möjlighet att titta på videoklipp med gruppen.
 - ✓ Plocka fram färger enligt vad du som pedagog helst ser att gruppen jobbar med.

- Instruktioner**
- Jenny Lucander använder sig av bilder på människor eller djur för att hitta de kroppsställningar och rörelser hon vill förmedla i sina karaktärer.

- Steg 1**
- **Se video**
Titta på klippet med [Jenny Lucander](#).

- Steg 2**
- Hitta modeller**
Låt eleverna titta på bilder på nätet för att hitta inspiration för en karaktär som de vill rita, gärna en karaktär som inte står rakt upp och ner, utan som är i rörelse eller håller på med en aktivitet eller dylikt.

- Steg 3**
- Rita och färglägg**
Eleverna ska rita linjen för karaktären med blyerts, sedan färglägga den. Välj material för färgläggningen enligt vad du som lärare helst ser att gruppen jobbar med.

Otippade verktyg

Längd: 45-60 min

- Förberedelser**
- ✓ Möjlighet att titta på videoklipp med gruppen.
 - ✓ Plocka fram olika saker som kan användas som målarverktyg; tops, papiljotter, bitar av tvättsvamp, restbitar av papp, gummi, plast, tandborstar, fjädrar och dylikt.
 - ✓ Välj hurudan slags flytande färg du önskar jobba med i gruppen.

- Instruktioner**
- Laura Merz söker det operfekta och fria i sitt skapande. Ett sätt som hon gör det på är att använda sig av nya och annorlunda verktyg då hon målar med flytande bläck.

- Steg 1**
- **Se video**
Titta på klippet med [Laura Merz](#).

- Steg 2**
- Testa verktygen**
Eleverna får leka med och testa de olika verktygen tillsammans med färgen. Vilka mönster skapas av att dutta färgen med verktygen, med olika sidor av dem? Vilka mönster och former skapas av att dra med dem, eller rulla dem? Hur kan man kombinera de olika mönstren? Ge utrymme för nyfikenhet och utforskande.

- Steg 3**
- Skapa**
Låt eleverna tolka de mönster som de själva lekt fram. Vilka slags karaktärer eller landskap, byggnader eller växter eller annat kan målas genom att kombinera mönstren? Eleverna gör en ny målning på ett rent papper.

Nyhet blir berättelse

Längd: 40 min

Förberedelser	✓ Möjlighet att titta på videoklipp med gruppen. ✓ Plocka fram kriter, färgpennor och tuschpennor, eller annat material du som pedagog önskar använda.
Instruktioner	Maija Hurme fick idén till boken Yksinäisten saarten kartasto från nyheten om en ö som lossnat och flutit iväg. Av nyheten skapade hon en egen berättelse som inte stämde överens med vad som hänt i verkligheten.
Steg 1	 Se video Titta på klippet med Maija Hurme .
Steg 2	Kolla nyheter Eleverna ska kolla in nyheter för att hitta en idé till något som kunde bli en ny berättelse. Nyheten kan handla om vad som helst - politik, musik, nöje, sport, djur, natur osv.
Steg 3	Hitta på en boktitel När eleverna valt en nyhet, ska de hitta på namnet till en ny berättelse, tex en bok eller film, om nyheten.
Steg 4	Nyhet blir berättelse Eleverna ska i häftet rita en bild som berättar den boktitel de just hittat på.

Budskap som drivkraft

Längd: 45 min

Förberedelser	✓ Möjlighet att titta på videoklipp med gruppen. ✓ Plocka fram kriter, färgpennor och tuschpennor, eller annat material du som pedagog önskar använda
Instruktioner	Edith Hammars konst handlar om queerhet. Många av hennes illustrationer har kommit till för att föreningar och evenemang har behövt affischer för att informera och förmedla budskap.
Steg 1	 Se video Titta på klippet med Edith Hammar .
Steg 2	Vad är viktigt? Eleverna ska fundera på vad som är viktigt för dem och välja ett sådant ämne. I skolan, i samhället, lokalt eller globalt. Det kan handla om rättigheter, skyldigheter, mat, miljö, tillgänglighet, frihet - fokus kan vara stort eller smått.
Steg 3	Budskap Baserat på ämnet ska eleverna fundera över vad de vill säga till andra om det för dem viktiga ämnet, samt formulera en mening eller en slogan för budskapet. Det kan utgöra ett ord, eller ett par meningar. För det här kan det vara bra att skissa formeuleringar med penna och papper.
Steg 4	Skapa Eleverna ska illustrera en affisch för budskapet. Affischen kan bestå av mycket och stor text, och få och små bilder, eller av stor bild och texten smått. Tänk på att också texten och valet av stil på den är en del av illustrationen.